

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії
від 27 березня 2026 року

Здобувачка ступеня доктора філософії Габрієлла ДУДАШ, 1998 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2021 році ДВНЗ «Ужгородський національний університет» за спеціальністю 229 Громадське здоров'я, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Громадське здоров'я».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород, від 3 лютого 2026 року № 180/01-04 у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Ренати ПОГОРІЛЯК, доктора медичних наук, професора, професора кафедри громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін медичного факультету № 2 ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензентів –

Анжеліки КЕРЕЦМАН, кандидата медичних наук, доцента, завідувача кафедри соціальної медицини та гігієни медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Людмили РУСИН, кандидата медичних наук, доцента, доцента кафедри основ медицини факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Офіційних опонентів –

Надії ЖИЛКИ, доктора медичних наук, професора, професора кафедри акушерства і гінекології медичного факультету Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика МОЗ України.

Наталії ЛЯХОВОЇ, кандидата медичних наук, доцента, доцента кафедри громадського здоров'я, менеджменту та медичної експертизи навчально-наукового медичного інституту Полтавського державного медичного університету.

на засіданні «27» березня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я Габрієллі ДУДАШ на підставі публічного захисту дисертації «Обґрунтування моделі формування у підлітків переконань та поведінки, що сприяють здоровому способу життя, через інтеграційні стратегії в громадському здоров'ї» за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я».

Дисертацію виконано у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород.

Науковий керівник – Валерія БРИЧ, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри наук про здоров'я факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, в якому представлено вирішення актуальної науково-практичної проблеми громадського здоров'я – формування у молодого покоління мотиваційних установок і поведінкових стратегій здоров'язбереження в умовах трансформації освітнього та соціального середовища. У роботі науково обґрунтовано та практично розроблено модель формування у підлітків переконань і

здоров'язбережувальних практик, що базується на інтеграції системного аналізу, міжсекторальної взаємодії та партисипативного підходу із залученням освітян, батьків, фахівців охорони здоров'я та представників громади. Відповідно, дисертаційна робота відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 16 наукових публікацій за темою дисертації, з яких представлено основні наукові результати: 5 статей у вітчизняних наукових фахових виданнях, рекомендованих МОН України, 2 з яких у журналах, віднесених до наукометричної бази Scopus, 1 одноосібний розділ монографії; 1 розділ монографії у співавторстві, 7 тез конференцій, 1 методична розробка, 1 навчальний посібник, що відповідає вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії:

наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Дудаш Г.В., Брич В.В. Фактори, що впливають на формування культури здоров'я підлітків. Україна. Здоров'я нації. 2023. № 3 (73). С.47-52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2023.3/07>

2. Дудаш Г.В., Брич В.В. Формування та розвиток освітнього компоненту збереження здоров'я та мотивації до здорового способу життя у підлітковому віці. Public Health Journal. 2024. № 1 (5). С. 59–65. DOI: <https://doi.org/10.32782/pub.health.2024.1.8>

3. Дудаш Г.В., Брич В.В. Окремі аспекти переконань та поведінки, що сприяють здоровому способу життя підлітків, які навчаються у школі. Клінічна та профілактична медицина. 2025. № 4. С. 110-114. DOI: <https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2025.14>

4. Дудаш Г.В., Брич В.В. Переконавання щодо здоров'я та окремі компоненти способу життя підлітків, які навчаються у закладах професійної та фахової передвищої освіти. Intermedical journal. 2025. № 3. С. 102–106. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-7684/2025-3-16>

5. Дудаш Г.В., Брич В.В. Концептуальні підходи до формування в підлітків переконань щодо здорового способу життя. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2025. № 3. С. 27–32. DOI: <https://doi.org/10.11603/1681-2786.2025.3.15635>

6. Dudash H. V. Justification for the use of technologies for shaping beliefs and motivating teenagers to lead a healthy lifestyle. Sustainable healthcare development: national and global dimensions: scientific monograph. Vol. 2 / edited by Valerii Zaporozhan and Valeriia Marichereda. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2025. P. 310–322. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-593-8-13>

наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Дудаш Г.В., Брич В.В. Переконавання підлітків як елемент формування поведінки, що сприяє здоровому способу життя. Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики в умовах глобалізації суспільства та перспективи розвитку: матеріали Четвертого наук. симп. з міжнар. участю з громад. здоров'я (21–23 верес. 2022 р.). Тернопіль: ТНМУ, 2022. С. 15–16.

8. Дудаш Г.В., Брич В.В. Можливості дослідження переконань підлітків, що сприяють здоровому способу життя, за допомогою опитувальників та шкал. Громадське здоров'я в Україні: проблеми та способи їх вирішення: матеріали V науково-практичної конференції з міжнародною участю на вшанування пам'яті М.Г. Гуревича (1891–1937), засновника та керівника першої в Україні кафедри соціальної гігієни при Харківському медичному інституті (22 жовтн.) Харків: ХНМ, 2022. С. 63–65.

9. Дудаш Г., Брич В. Окремі аспекти характеристики бази наукового дослідження переконань і поведінки підлітків, що сприяють їх здоровому способу життя. Матеріали 77-ої підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Уклад. д. пед. н.

Стеблюк С.В., 27–28 лютого 2023 року. Ужгород, 2023. С. 43–45.

10. Дудаш Г.В. Спосіб життя підлітків під час війни проти російської агресії. Матеріали щорічної університетської підсумкової наукової студентської конференції факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Уклад. д.пед.н. Стеблюк С.В., 18 травня 2023 року. Ужгород, 2023. С.131–133.

11. Дудаш Г.В. Формування у підлітків переконань щодо здоров'я та здорового способу життя як потреба громадського здоров'я. Роль системи громадського здоров'я в імплементації «Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року»: матеріали другої всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю (м. Ужгород, 03-04.10.2024 р.). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2024. С. 66–68.

12. Дудаш Г.В., Брич В.В. Можливості впливу педагогів на формування у підлітків переконань щодо здоров'я та здорового способу життя. Громадське здоров'я: від аналізу минулого до розуміння майбутнього : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Дніпро, 10 жовтня 2024 р. МОЗ України: ДДМУ. Дніпро, 2024. С. 59–62.

13. Дудаш Г.В., Брич В.В. Окремі аспекти статевої освіти підлітків, які навчаються в школі (за результатами соціологічного опитування). Матеріали 79-ої підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Уклад. д. пед. н. Стеблюк С.В., 27–28 лютого 2025 року. Ужгород, 2025. С. 135–136.

наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

14. Здоровий спосіб життя як необхідна умова міцного здоров'я: методичні вказівки до навчального заняття / Укл.: Г.В. Дудаш, В.В. Брич. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2025. 16 с.

15. Брич В. В., Дудаш Г. В. Формування у підлітків переконань щодо здоров'я та здорового способу життя як елемент промоції здоров'я. Сучасні медико-демографічні проблеми України та шляхи їх вирішення : колект. моногр. / за заг. ред. : І. С. Миронюка, Г. О. Слабкого. М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т». Ужгород : Говерла, 2025. С. 41–47.

16. Брич В. В., Дудаш Г. В. Основи здорового способу життя: навчальний посібник. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2025. 150 с.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Рената ПОГОРЛЯК, доктор медичних наук, професор, професор кафедри громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін медичного факультету № 2 ДВНЗ «Ужгородський національний університет» зазначила, що дисертаційна робота є завершеною науковою працею, в якій доведено потребу у вдосконаленні підходів до формування у підлітків переконань та поведінки, які б сприяли здоровому способу життя, шляхом обґрунтування та розробки інтеграційної моделі, що поєднує різні підходи і характеризується багаторівневістю, інтегрованістю та орієнтацією на практичну реалізацію. Також зазначила, що суттєвих зауважень і недоліків, які б певною мірою знизили загальне позитивне враження від дисертаційної роботи та її науково-практичної цінності виявлено не було.

Анжеліка КЕРЕЦМАН, кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної медицини та гігієни медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», вказала на доцільність в окремих розділах більш розширеного порівняння отриманих результатів із даними сучасних зарубіжних досліджень, що дозволило б ще повніше розкрити науковий контекст виявлених закономірностей, а також доповнення опису моделі розподілом функцій фахівця та професіонала з громадського здоров'я, зважаючи на зміни в класифікаторі професій. Проте зазначила, що вказані зауваження не впливають на наукову цінність і загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Людмила РУСИН, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри основ медицини факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» зазначила, що принципових зауважень щодо змісту, наукової інтерпретації результатів чи оформлення дисертаційної роботи не має. Але зазначила, що попри методичну обґрунтованість проведеного порівняльного аналізу результатів опитування школярів та здобувачів професійної та фахової передвищої освіти, доцільним було б ширше висвітлити вплив освітнього середовища на встановлені відмінності. Водночас зазначила, що принципових зауважень щодо змісту, наукової інтерпретації результатів чи оформлення дисертаційної роботи не має, а зазначені в тексті рецензії зауваження мають несуттєвий характер, не знижують наукової цінності дисертаційної роботи та не впливають на загальну позитивну оцінку отриманих результатів і відповідність дисертації встановленим вимогам.

Надія ЖИЛКА, доктор медичних наук, професор, професор кафедри акушерства і гінекології медичного факультету Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика МОЗ України, зазначила ключові позитивні аспекти дисертаційної роботи, багаторівневність запропонованої моделі, залученість фахівців різних сфер та зазначила, що в роботі зустрічаються неточності у формулюванні, поодинокі граматичні та технічні помилки, проте значних зауважень щодо інтерпретації авторкою основних положень та оформлення дисертації не має. Наголосила, що за актуальністю, обсягом дослідження, науковою новизною, теоретичною та практичною значимістю отриманих результатів дисертаційна робота повністю відповідає всім вимогам, а її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Наталія ЛЯХОВА, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри громадського здоров'я, менеджменту та медичної експертизи навчально-наукового медичного інституту Полтавського державного медичного університету, зауважила, що під час виконання дисертаційної роботи у нормативно-правовому полі використовувалося узагальнене формулювання «фахівець з громадського здоров'я», але у подальшому, відповідно до оновлень Національного класифікатора професій, відбулося уточнення професійних назв, згідно з яким термін «фахівець з громадського здоров'я» застосовується переважно до осіб з вищою освітою бакалаврського рівня, тоді як для осіб з магістерським рівнем освіти використовується назва «професіонал з громадського здоров'я». Рекомендувала у майбутніх публікаціях або під час практичної імплементації результатів дослідження уточнити вимоги до освітньо-кваліфікаційного рівня такого фахівця з урахуванням актуальних професійних стандартів, зосереджуючи увагу передусім на його компетентностях і здатності забезпечувати міжсекторальну взаємодію. Зазначила, що зауваження має суто рекомендаційний характер і не впливає на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Габріеллі ДУДАШ ступінь доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Рената ПОГОРІЛЯК